

13.6.2022

Liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Eduskunta 14.6.2022

U 48/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmää eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston uudelleen laadituksi energiatehokkuusdirektiiviksi koskeva jatkokirjelmä

Yksikön johtaja Sara Kajander, Puolustusministeriö

Yleistä

Puolustusministeriö kiittää mahdollisuudesta toimittaa asiantuntijalausunto Valtioneuvoston kirjelmää U 48/2021 vp koskevan jakokirjelmän käsittelyyn.

Työ- ja elinkeinoministeriö on kuullut puolustusministeriötä jatkokirjelmän laadinnassa ja puolustusministeriön näkemykset on huomioitu kirjelmässä.

Tämä lausunto on laadittu yhteistyössä Puolustusvoimien Pääesikunnan kanssa ja sisältää Puolustusvoimien näkemyksen. Puolustusvoimat ei näin ollen jätä erillistä asiantuntijalausuntoa valiokunnalle.

Puolustusministeriön kanta

Puolustusministeriö on antanut Valtioneuvoston kirjelmää U 48/2021 vp koskevan asiantuntijalausunnon liikenne- ja viestintävaliokunnalle 18.10.2021. Tässä lausunnossa on tarkemmin esitetty ja perusteltu energiatehokkuusdirektiivin uudistamiseen liittyvät ongelmat puolustusministeriön hallinnonalan näkökulmasta.

Keskeisin haaste maanpuolustuksen näkökulmasta liittyy direktiivin mukaiseen, koko julkista sektoria koskevaan ja käytännössä vahvasti sitovaan energiankulutuksen 1,7% vuosittaiseen vähentämisvelvoitteeseen. Velvoitteen soveltaminen sellaisenaan maanpuolustukseen edellyttäisi puolustusvoimien operatiivisen toiminnan rajoittamista ja sillä olisi merkittäviä vaikutuksia puolustusvoimien suorituskykyyn. Tällainen mahdollinen välillinen vaikutus kansalliseen turvallisuuteen on puolustusministeriön näkemyksen mukaan EU:n toimivaltaperiaatteiden vastainen. Jatkokirjelmässä maanpuolustuksen tarpeet on huomioitu Valtioneuvoston kannassa kirjauksella, että maanpuolustus tulee rajata velvoitteen ulkopuolelle.

Toinen keskeinen haaste direktiivin soveltamisessa maanpuolustukseen liittyy julkisten rakennusten sitovaan 3% vuosittaiseen peruskorjausvelvoitteeseen. Uudelleen laaditussa direktiivissä soveltamisalaa laajennettaisiin merkittävästi keskushallinnon raken-

13.6.2022

nuksista kaikkiin julkisiin rakennuksiin, mukaan lukien maanpuolustuksen käytössä olevat rakennukset. Energiatehokkuusdirektiivin työryhmäkäsittelyn aikana peruskorjauksen tasovaatimusta on historiallisten ja suojeltujen rakennusten sekä kirkkojen ja maanpuolustuskäyttöön tarkoitettujen rakennusten osalta lievennetty siten, että niiden peruskorjauksen tason voi jäsenvaltio itse asettaa. Puolustusministeriö pitää tätä erittäin hyvänä ja tärkeänä tarkennuksena. Rakennusten vastaavuus käyttötarkoituksensa sekä operatiivisen toiminnan edellyttämän energiansaannin varmistaminen kaikissa tilanteissa ovat maanpuolustuksen kannalta ensisijaisia.

Peruskorjausvelvoitteen laajuuden määrittämiseksi ja sen toimeenpanon seuraamiseksi on soveltamisalan rakennuksista tehtävä julkisesti saatavilla oleva inventaario, joka sisältää rakennuskohtaiset tiedot pinta-alasta sekä rakennuksen energiatehokkuustodistuksen. Inventaarion soveltamisalaa ei ole rajoitettu. Maanpuolustukseen käytettävien rakennusten tiedot ovat salassa pidettäviä, eikä niitä voida luovuttaa inventaarioon. Tämä on hyvin huomioitu Valtioneuvoston kannassa.

Monet uudistetun energiatehokkuusdirektiivin soveltamiseen liittyvät kansalliset haasteet, kuten esimerkiksi energiankulutuksen tavoitteet ja vaihtoehtoisten energiansäästötoimien hyväksyttävyyys, ovat myös maanpuolustukseen näkökulmasta merkittäviä. Näiden osalta puolustusministeriö pitää Valtioneuvoston kantaa hyvin muotoiltuna.